

Kasvatustieteiden tiedekunnan ohjaussuunnitelma

Ohjaussuunnitelman lähtökohtia

Tampereen yliopiston opetusneuvoston syksyllä 2011 hyväksymän opintojen ohjauksen linjauspaperin mukaan opetuksen ja ohjauksen keskeinen perusta on opiskelijan täysivaltainen jäsenyys yliopistoyhteisössä. Opiskelija on vastuussa omien opintojensa suunnittelemisesta ja toteuttamisesta sekä oman osaamisensa kehittamisestä. Lisäksi opiskelija on velvollinen osallistumaan opintoihin sisältyvään ohjaukseen ja vastuussa muuhun tarvitsemaansa ohjaukseen hakeutumisesta. Opiskelijalla on oikeus saada oppimista ja akateemiseksi asiantuntijaksi kasvamista tukevaa ohjausta sekä osana opetusta, että tarpeen mukaan erillisenä palveluna.

Tiedekunnalla on vastuu koulutuksen ja opintojen ohjauksen järjestämisestä siten, että opiskelijan on mahdollista rakentaa itselleen elinikäisen oppimisen ja työelämän kannalta mielekäs tutkinto, joka on suoritettavissa tavoitteellisessa ajassa. Opintojen ohjauksen lähtökohdiana on se, että henkilökunta tukee opiskelijaa ottamaan vastuuta omista opinnoistaan ja sitoutumista opiskeluun.

Kasvatustieteiden tiedekunnassa ohjausta arvostetaan osana opetus- ja tutkimushenkilöstön ja muun henkilöstön työtä. Ohjaus otetaan osaksi kehityskeskusteluja ja se tehdään näkyväksi työsuunnitelmassa työsuunnitelmaa koskevien vuosittaisten ohjeiden mukaisesti. Lisäksi varmistetaan henkilökunnan mahdollisuus osallistua yliopiston järjestämään ohjaukseen liittyvään koulutukseen.

Kasvatustieteiden tiedekunnan ohjaussuunnitelma koskee:

- kasvatustieteiden tutkinto-ohjelman opiskelijoita
- erillisten maisteriohjelmien opiskelijoita ja
- soveltuvien osien muita opiskelijaryhmiä (esim. aineenopettajan pedagogisten opintojen opiskelijat, avoimen yliopisto-opetuksen opiskelijat, JOO-opiskelijat, alumniopiskelijat ja täydennyskoulutukseen osallistuvat opiskelijat).

Ohjaussuunnitelman ovat aiemmin valmistelleet tiedekunnan ohjausvastaavat sekä opintojen ohjauksen tiimi, ja nykyään valmistelusta vastaa opetuksen kehittämistyöryhmä (OKE). Ohjaussuunnitelma ja ohjaus ovat sidoksissa laadun arviointiin. Suunnitelma ei ole staattinen asiakirja vaan dynaaminen työväline, jota arvioidaan vuosittain ja toimintaa kehitetään edelleen saadun tiedon pohjalta. Kokonaisvastuu ohjauksen kehittämisestä on opetuksen kehittämistyöryhmällä (OKE) ja kukin opettaja vastaa ohjauksen kehittämisestä oman opintojaksonsa osalta.

Kasvatustieteiden tiedekunta

Ohjaussuunnitelma päivitetään tarpeen mukaan. Ohjaussuunnitelma löytyy yliopiston verkkosivuilta (<http://www.uta.fi/>) opiskelun oppaasta. Kasvatus ja yhteiskunta -tohtoriohjelmalla on oma ohjaussuunnitelma.

Ohjaussuunnitelman tarkoituksena on auttaa koordinoimaan ohjauksen kokonaisuutta Kasvatustieteiden tiedekunnassa ja tekemään näkyväksi opiskelijoihin liittyvää ohjausta. Ohjaussuunnitelma on tiedekunnan henkilökunnan väline ohjaukseen liittyvään keskusteluun herättelyyn, erilaisten ohjausprosessien kehittämiseen ja ohjausprosesseihin sitoutumiseen. Suunnitelman avulla myös opiskelija saa käsityksen ohjauksen kokonaisuudesta.

Ohjauksen periaatteet ja tavoitteet Kasvatustieteiden tiedekunnassa

Ohjauksella on yliopiston asettamien määrällisten tavoitteiden lisäksi erityisesti laadullisia tavoitteita. Ohjauksen tulisi tukea opiskelijan yksilöllistä päätöksentekoa ja ohjata tiedonlähteille ja niiden soveltamiseen. Lisäksi sillä on merkityksensä myös opiskelijan hyvinvoinnille. Ohjauksella mahdollistetaan ryhmässä tapahtuva yhteisten asioiden käsittely. Ryhmässä tapahtuvan ohjauksen lisäksi opiskelijoille taataan yhdenvertaiset mahdollisuudet henkilökohtaiseen ohjauskeskusteluun.

Ohjauksen tavoitteena on tukea opiskelijaa akateemisen asiantuntijuuden kehittämisessä osana laajempaa ammatillista kasvua.

- § *Opiskelun tukeminen* sisältää opiskelijan ohjaamista omien tavoitteidensa pohtimiseen ja henkilökohtaisen opintosuunnitelman (HOPS) laatimisen. Ohjauksen avulla pyritään kehittämään opiskelijan opiskelun suunnitelmallisuutta ja käymään keskusteluja opiskelutaidoista ja opintojen etenemistä edistävistä ja jarruttavista tekijöistä (mm. alkuorientoivat).
- § *Akateemisen ja tieteellisen asiantuntijuuden kehittymisen ja identiteettityön tukemisen sekä ammatillisen kasvun tukemisen* tavoitteena on tukea opiskelijan kasvua reflektoivaksi ja tutkivaksi toimijaksi. Opiskelijaa ohjataan pohtimaan omia vahvuuksiaan ja kehittymisen tarpeitaan suhteessa koulutukseen ja työelämään. Ohjauksella autetaan opiskelijaa rakentamaan omaa osaamistaan mm. integroimalla eri opintojaksoilla saatua tietotaitoa.
- § *Osaamista painottavan ohjauksen* tavoitteena on kiinnittää opiskelijan huomio suoriutuspainotteisuudesta osaamiseen ja oppimiseen. Oman osaamisen tunnistaminen ja auki kirjoittaminen ovat välttämättömiä taitoja myös tulevaa työelämää ajatellen. Ohjauksen avulla pyritään myös kehittämään opiskelijan itsearviointitaitoja.
- § *Ammatillisen suuntautumisen tukemisella* pyritään edistämään opiskelijan yksilöllisten kiinnostuksen kohteiden mukaisia urahaaveita. Tässä erityisesti ryhmäohjauksella on suuri merkitys. Ryhmässä voidaan pohtia omia kiinnostuksen kohteita ja virittää oman kasvatus-/opetus-/ammattifilosofian pohdintaan. Opiskelija suunnittelee ja kirjaa henkilökohtaiseen opintosuunnitelmaansa valintojaan valinnaisiksi opinnoiksi.

Kasvatustieteiden tiedekunta

Ohjaustoiminnan keinoja ovat

- § yhteisistä yleisistä ohjauksen pelisäännöistä ja käytännöistä sopiminen - sovittujen periaatteiden kehyksessä ohjauksen toteuttamisessa opettajilla on mahdollisuus joustaa ja toimia itselleen ohjaajana sopivalla, kulloinkin tarkoituksenmukaisella tavalla
- § ohjauksen tarpeen tarkistaminen opintojen eri vaiheissa - kiinnitetään erityistä huomiota siirtymävaiheisiin ja valintatilanteisiin
- § ohjauksen jatkuvuudesta huolehtiminen siten, että opiskelijalla on mahdollisuus keskustella opinnoista ja niihin liittyvistä valinnoista – kiinnitetään huomiota luottamussuhteen syntymiseen pitkäjänteisemmän ohjaussuhteen tuella
- § ohjattavan toimijuutta vahvistavien toimintatapojen käyttäminen ohjauksessa

Ohjaukseen suunnattavat resurssit ja työnjako

Ohjausvastaavien tehtävänä on tukea HOPS-opettajien ja opiskelijatuutorien toimintaa. Kasvatustieteiden tiedekunnassa nimetään vuosittain opintonsa aloittaville uusille opiskelijoille HOPS-opettajat. HOPS-opettajan tehtävänä on ohjata opiskelijoita opintojen suunnittelussa ja tukea opintosuunnitelman tekemisessä. HOPS-ryhmän koko on noin 15–20 opiskelijaa ja HOPS-opettajia on noin 15. Laadukkaan ohjaustoiminnan mahdollistamiseksi on tärkeää, että ryhmät eivät ole liian suuria. HOPS-ryhmien toiminta painottuu ensimmäiselle opintovuodelle.

Kandidaattivaiheen 2. ja 3. vuoden opiskelijoille on tarjolla nk. HOPS2-ohjausta. Jokaiselle koulutukselle (elokuu, luokanopettaja, varhaiskasvatus) nimetään oma HOPS2-opettaja. Opiskelijoiden on mahdollista hakeutua ryhmä-, pari- tai yksilöohjaukseen omalle HOPS2-opettajalleen. Kaikille HOPS-opettajille järjestetään ohjauksen suunnittelutapaaminen syksyllä.

Kaikki tiedekunnan maisteriopiskelijat suorittavat osana kasvatustieteiden syventäviä opintoja asiantuntijuuden kehittymiseen orientoivan opintojakson (KASS1), jossa on samalla HOPS-ohjausta ryhmässä. Kansainvälisten maisteriohjelmien opiskelijoille on vastaava opintojakso (TEE3 ja MEDU01). Avoimen yliopisto-opetuksen opiskelijoiden ohjauksen erityispiirteenä on ohjauksen tarve jo ennen kasvatustieteiden perusopintojen aloittamista tai opintojen jatkamista perusopintojen jälkeen aineopintoihin. Tästä ohjauksesta vastaa opintokoordinaattori yhteistyössä avoimen yliopisto-opetuksen HOPS-opettajan kanssa. Opintojen aikana ohjaus toteutetaan HOPS2-ohjauksena.

Ohjaukseen sisältyvän kontaktiopetuksen tuntimäärät ilmoitetaan vuosittain opetusohjelmassa. HOPS-ohjaukseen käytettävä henkilökohtainen ohjausaika/opiskelija määritellään tiedekunnan työsuunnitelmaohjeessa. HOPS-opettajat toteuttavat ohjausta yhdessä tiedekunnan opettajien (osana opetustyötä), opintopalveluiden henkilökunnan ja opiskelijatuutorien kanssa. Yhteistyötä toteutetaan yhteisillä suunnittelutapaamisilla, koulutuksilla, toiminnan suunnittelulla ja toteutuksella. Kasvatustieteiden tiedekunnan ohjauksen työnjako ja vastuut on kirjattu suunnitelman liitteenä olevaan ohjausmatriisiin (liite 1). Lisäksi HOPS-

Kasvatustieteiden tiedekunta

opettajille, opintopalveluille ja tuutoreille on tehty omat materiaalit työnjaon selkeyttämiseksi.

Opiskelijatuutorit toimivat uusien opiskelijoiden vertaisohjaajina ja auttavat uutta opiskelijaa kiinnittymään opintoihin ja opiskelijayhteisöön. Tuutorvastaavat suunnittelevat ja koordinoivat tuutoritoimintaa yhteistyössä tuutoreiden kanssa, ja huolehtivat yhteydenpidosta tutkinto-ohjelman ohjausvastaaviin ja tiedekunnan opintopalveluihin.

Tiedekunnassa tuetaan ohjaustehtävissä toimivan opetus- ja ohjaushenkilöstön sekä opiskelijatuutoreiden työtä mahdollistamalla vertaistuki ja osallistuminen yliopiston tarjoamaan koulutukseen. Lisäksi tiedekunnan henkilökunta tukee ainejärjestöjä työelämäohjaukseen liittyvän toiminnan järjestämisessä (puhujat, tilat). Yliopisto on vastuussa yleisestä tiedottamisesta ja mm. siitä, mitä ohjausta opiskelija voi saada mielenterveydellisiin, taloudellisiin sekä sosiaalisiin kysymyksiin.

Ohjauksen eri vaiheissa kerätään palautetta (yleinen palautelomake) ja sitä hyödynnetään ohjauksen kehittämisessä ja arvioinnissa. HOPS-opettajat käsittelevät HOPS-työskentelystä opiskelijoilta keräämänsä palautteen HOPS-ryhmänsä kanssa. HOPS-opettajat ja ohjausvastaavat käsittelevät palautteen yhdessä kokoavasti lukuvuoden lopussa. Ohjausvastaavat välittävät tietoa seuraaville HOPS-opettajille toimintaa suunniteltaessa. Palautetta käsitellään myös opetuksen kehittämistyöryhmässä (OKE).

Ohjauksen kohteena olevat ydinprosessit opiskelijan näkökulmasta

Opintojen ohjaus kattaa opiskelijan opintojen

- § eri vaiheet: opintoihin kiinnittyminen alkuvaiheessa, opintojen edistyminen, opinnäytetöiden laatiminen ja työelämään siirtyminen
- § eri osa-alueet: oppimisen ja opiskelun ohjaus, tavoitteellinen (työelämä, tieteellinen jatkokoulutus) ammatilliseen suuntautumiseen liittyvä ohjaus ja henkilökohtaisiin valmiuksiin liittyvä ohjaus ottaen huomioon opiskelijoiden elämäkokonaisuuden
- § tavoitteellisuutta tukevien henkilökohtaisten opintosuunnitelmien laadinnan ja seurannan; yksilö- ja ryhmäohjaus sekä verkko-ohjaus (opiskelijan työpöytä)

Ohjauksen eri työskentelyprosessien myötä opiskelija

- on orientoitunut yliopiston opiskeluympäristöön
- kykenee sitoutumaan opiskeluyhteisöön ja yliopisto-opintoihin
- osaa laatia henkilökohtaisen opintosuunnitelman (HOPS)
- tuntee yliopiston tarjoamat tukipalvelut
- tiedostaa yliopisto-opiskelussa vaadittavat taidot ja tavat ja kykenee kehittämään omia opiskelutaitojaan
- on omaksunut oman työn ja toiminnan tutkimisen ja tutkivan työotteen
- osaa reflektoida ja sanallistaa osaamistaan ja pohtii ammatillista identiteettiään ja kasvuaan

Kasvatustieteiden tiedekunta

- osaa suunnitella opintojaan ja rakentaa akateemista asiantuntijuuttaan ja tehdä valintojaan myös työelämämahdollisuuksien näkökulmasta
- saa valmiuden jatkaa opintoja aina seuraavaan vaiheeseen

Opinnäytetöiden ja harjoittelujen ohjaus

Kandidaatin- ja pro gradu -tutkielmat

Kaikkien tutkielmien ohjaus jakautuu ryhmäohjaukseen ja yksilöohjaukseen. Ryhmäohjausta opiskelija saa kandidaatin ja gradun tutkielmaseminaareissa, joissa käsitellään osallistujille yhteisiä tutkimusprosessin suunnittelun ja toteutuksen kysymyksiä. Lisäksi opiskelija esittelee omaa työtään, seuraa muiden esityksiä sekä vastaanottaa ja antaa rakentavaa palautetta. Ryhmä on tärkeä oppimisen ja ohjauksen resurssi, joten jokaisen opiskelijan tulee sitoutua ja osallistua säännöllisesti seminaarityöskentelyyn.

Seminaari-istuntojen välissä opiskelijalla on oikeus saada ohjaajaltaan työsuunnitelmaohjeen mukainen määrä yksilöllistä ohjausta. Ohjauksen tehostamiseksi ohjaaja ja opiskelija voivat esimerkiksi sopia, että opiskelija toimittaa käsiteltävän tekstin etukäteen ohjaajalle, sekä tekee muistion ohjauksessa sovituista asioista. Pro gradu -tutkielman osalta ohjaaja ja opiskelija laativat ohjaussopimuksen, jossa määritellään työskentelyn aikataulu ja ohjauksen suunta-
viivat. Dokumentointi on tärkeää myös siltä varalta, että ohjaaja jostain syystä vaihtuu. Ohjaajavaihdosten yhteydessä pyritään siihen, että opiskelijalle osoitetaan mahdollisimman pian uusi ohjaaja.

Harjoittelut

Harjoitteluja ohjataan opetussuunnitelman mukaisesti niiden rakentueissa eri tavalla tutkinto-ohjelman eri koulutuksissa. Opintojaksosta vastaavat nimetyt vastuuopettajat ja niistä kerätään palautetta. Ohjaajat tukevat opiskelijoiden ammatillista kasvua järjestämällä mm. ohjauskeskusteluja.

Luokanopettaja

Opiskelijat suorittavat KASP4-opintojakson orientoivan harjoittelun (2 op) lisäksi neljä opetusharjoittelua (yhteensä 25 op), joissa jaksosta riippuen ohjauksesta vastaa koulun luokanopettaja, Normaalikoulun luokanlehtorit sekä tiedekunnan yliopistonlehtori tai yliopisto-opettaja.

Varhaiskasvatus

Varhaiskasvatuksen kandidaattikoulutuksessa on kolme työssäoppimisjaksoa (yhteensä 15 op). Ohjauksesta vastaavat päiväkodeissa ja esiopetusryhmissä yliopiston kouluttamat mentorit. Yliopistolta työssäoppimista ohjaavat yliopiston opettajat ja lehtorit, joilla on omat työssäoppimisen ohjausryhmänsä. Toimintaa arvioi ja kehittää kuntien edustajista, opiskelijoista ja yliopiston tutkijoista koostuva varhaiskasvatuksen kumppanuusverkoston ohjausryhmä.

Kasvatustieteiden tiedekunta

Elinikäinen oppiminen ja kasvatustieteiden tiedekunta

KM-tutkinnon opintoihin kuuluu KASELOHA-opintopaketti (10 op). Opintopakettiin kuuluvassa suunnitteluseminaarissa annetaan ohjausta harjoittelun suunnitteluun ja toteuttamiseen liittyen, ja arviointiseminaarissa tarkastellaan harjoittelun tavoitteiden toteutumista. Työpaikoilla opiskelijoilla on myös harjoittelun ohjaajat, joille opintokoordinaattori antaa tietoa opintopaketin tavoitteista. Opintopaketista vastaavat henkilöt seuraavat harjoittelujen ohjausta ja vastaavat toiminnan kehittämisestä yhteistyössä opetuksen kehittämissuosteen kanssa.

Opettajan pedagogiset opinnot, aikuiskoulutus (elinikäinen oppiminen ja kasvatustieteiden tiedekunta)

Pedagogiset opinnot kestävät koko lukuvuoden. Pedagogisen harjoittelun laajuus elinikäisen oppimisen ja kasvatustieteiden tiedekunta on 15 op ja varhaiskasvatustieteiden tiedekunta 10 op. Harjoitteluun vaaditaan nimetty ohjaava opettaja, jolla tulee olla pedagoginen pätevyys. Ohjaava opettaja tukee opetusharjoittelijan ammatillista kehittymistä opetustyössä. Lisäksi pedagogisiin opintoihin sisältyy lukuvuoden kestävä seminaari, jossa sosiaalisen vertaisoppimisen avulla jakson vastuunopettajan ohjauksessa tutkitaan aikuisoppimisesta ja opettamisesta saatuja oppimiskokemuksia.

Aineenopettajakoulutus

Aineenopettajan pedagogisten opintojen harjoittelupakettien ohjauksesta vastaavat Normaalikoulun ohjaavat opettajat sekä vastaavat opettajat ja rehtorit. Myös ainedidaktiikan opettajat osallistuvat ohjaukseen. Opintopaketista vastaavat Normaalikoulun nimetyt vastuunopettajat, harjoittelukoulun tai -organisaation ohjaavat opettajat ja ainedidaktiikan opettajat.

Kasvatustieteiden tiedekunta

Taulukossa 1. on koottuna opintojen suunnittelu ja ohjaus kandidaatti- ja maisteriopinnoissa sekä ohjauksen tavoitteet

Kandidaattiopinnot 1. opintovuosi	Kandidaattiopinnot 2. opintovuosi	Kandidaattiopinnot 3. opintovuosi	Maisteriopinnot 4.-5. opintovuosi
<p>Syyslukukausi</p> <ul style="list-style-type: none"> - opintojen aloitus (nk. alkuorientoivat) - HOPS-ryhmien tapaamiset - HOPSin laatiminen - henkilökohtaiset ohjauskeskustelut. <p>Kevätlukukausi</p> <ul style="list-style-type: none"> - HOPS-ryhmien tapaamiset - henkilökohtaiset ohjauskeskustelut tarpeen mukaan. 	<p>Syys-/kevätlukukausi</p> <ul style="list-style-type: none"> - HOPS2: 2. ja 3. vuoden opiskelijoille koulutusittain järjestettävät yhteiset tapaamiset - infotilaisuuksia ajankohtaisista asioista (mm. valinnaiset opinnot, JOO-opinnot, kandityön aiheen valinta, opiskelijavaihto) - HOPSin päivittäminen - henkilökohtaiset ohjauskeskustelut tarpeen mukaan. 	<p>Syys-/kevätlukukausi</p> <ul style="list-style-type: none"> - HOPS2: 2. ja 3. vuoden opiskelijoille koulutusittain järjestettävät yhteiset tapaamiset - infotilaisuus maisterisuuntauksen valintaan ja maisteriopintoihin liittyen - maisteriopintojen opintosuunnan valinta - kandiopintojen HOPSin tarkistaminen ja maisteriopintojen HOPSin laatiminen - henkilökohtaiset ohjauskeskustelut tarpeen mukaan. 	<ul style="list-style-type: none"> - osallistuminen KASS1-opintojaksolle - maisteriopintojen HOPSin päivittäminen 4. vuonna ja sen tarkistaminen 5. vuonna - ilmoittautuminen pro gradu –seminaariin, tutkielman aiheen valinta ja tutkielman laatiminen - suuntautuminen työelämään - henkilökohtaiset ohjauskeskustelut tarpeen mukaan.
<p>Ohjauksen tavoitteet</p> <ul style="list-style-type: none"> - tuetaan opiskelijan perehtymistä opintoihin, opiskeluprosesseihin, opintojen suunnitteluun, opiskeluympäristöön ja tukipalveluihin - tuetaan opiskelijan sitoutumista opiskeluyhteisöön - tuetaan opiskelutaitojen kehittymistä - alkuvaiheen ohjaus jaksotetaan koko ensimmäisen vuoden ajalle. 	<p>Ohjauksen tavoitteet</p> <ul style="list-style-type: none"> - annetaan ohjausta ja tukea valintoihin (mm. valinnaisten opinnot, maisterisuuntaus) → infotilaisuudet - mahdollistetaan opintojen joustava eteneminen ja pyritään ehkäisemään opintojen keskeyttämistä - ammatillisen kasvun tukeminen. 	<p>Ohjauksen tavoitteet</p> <ul style="list-style-type: none"> - kannustetaan maisterivaiheen HOPSin laatimiseen - annetaan ohjausta opintoja koskeviin valintoihin ja tutkinnon kokonaisuuteen liittyen - tuetaan pro gradu -tutkielman aiheen valintaa ja työn aloittamista → infotilaisuus - vahvistetaan opiskelijan työelämäorientaatiota. 	

Kasvatustieteiden tiedekunta

OHJAUSSUUNNITELMAN TAUSTAMATERIAALIT

Opintojen ohjaus Tampereen yliopistossa, opetusneuvoston linjauksia 3.10.2011.

Moitus S., Huttu K., Isohanni I., Lerkkänen J., Mielityinen I., Talvi U., Uusi-Rauva E. & Vuorinen R. Opintojen ohjauksen arviointi korkeakouluissa. Korkeakoulujen arviointineuvoston julkaisu 13:2001.

LIITTEET

Liite 1: Ohjausmatriisi

Kasvatustieteiden tiedekunta

Päivitetty 2.6.2017

Ohjausmatriisi / Kasvatustieteiden tiedekunta 2017–2018

Liite 1

1 = Koordinointi / päävastuu toiminnasta ja/tai kehittämisestä

2 = Toteuttaminen / osavastuu

3 = Osallistuminen toteuttamiseen / tukeminen

	Tutkinto-ohjelman pedagoginen kehittäminen			HOPS-opettajien toiminnan koordinointi			Opiskelijoiden ohjaaminen		
	Tutkinto-ohjelman opetus-suunnitelma-työ	Opiskelija-palautteen ke-rääminen ja käsittely	Ohjauskoulutus ja vertaisverkos-to	Tutkinto-ohjelman HOPS-käytännöt	HOPS-opettajien tapaamiset ja tuki(materiaali)	HOPS-ryhmien organisointi	Ohjaaminen	Ohjausasioista tiedottaminen (henkilökunnalle ja opiskelijoille)	Opiskelija-tuutorointi
Tutkinto-ohjelmavastaava	1	1	3	2			1		
Opetuksen kehittämissyöryhmä (OKE)	1	1							
Opintopäällikkö	2	2-3		3	3		2	2-3	
Opinto-koordinaattori	3	3		3		3	2		
Tutkinto-ohjelman ohjausvastaava	3	2	2	1-2	1	3	2	1	2
HOPS-opettaja	3	2	3	2	3	1-2	1	2	
Muu opettaja	3	2		3			1	3	
Tuutorivastaava									1
Opiskelija-tuutori		3					3		2, 3
Muu opiskelija	3								
Opinto-psykologi			1		2				
Muut yhteiset ohjauspalvelut			3				2		